

Politiški pregled.

* **Bolgarija.** Dne 21. t. m. so se vršili v Sofiji shodi, ki so jih sklicali socialisti in vseučiliški dijaki. Na shodu socialistov so govorniki napadali zmerne elemente med opozicijskimi strankami ter so pozivali na hujši boj proti vladi. Na shodu dijakov, kjer je bilo tudi mnogo socialistov, so govorniki napadali, kakor so se izrazili, osebno vladanje kneza.

* **Italijansko vseučiliško vprašanje.** Italijanski vseučiliški odbor v Trstu je poslal naučnemu ministru spomenico, v kateri se zahteva, naj se čim prej izda odredba, s katero bodo priznane vseučiliške študije na vseučiliščih v Italiji.

* **Rudarji za svetovni mir.** Mednarodni odbor rudarjev v Bruslju je sklenil nastopiti na mednarodnem rudarskem kongresu za svetovni mir. Pozovejo vse delavce, da v slučaju vojne zabranijo dobavo premoga.

* **Sloga v čeških strankah.** Mlade češke radikalne stranke so imele skupen shod, na katerem se je sklenila spojitev čeških narodnih socialnih demokratov, radikalnih državnih pravašev in naprednih državnih pravašev. Vse tri stranke nastopijo s skupno listo kandidatov za državni zbor.

* **Preventivna cenzura v Bosni je odpravljena.** V torek je v Bosni in Hercegovini stopil v moč novi tiskovni zakon, s katerim je odpravljena preventivna cenzura. Kako je „delovala“ preventivna cenzura, daje izmed drugih bosenskih listov lep zgled v Sarajevu izhajajoč „Hrvatski Dnevnik“. Od kar je začel ta list izhajati, je izšlo skupno 382 števil, a preventivna cenzura je zaplenila 267 števil. Vseh zaplenjenih vrst je bilo 9483.

* **Bolgarija se oborožuje.** „Voss. Zeitung“ poroča iz Sofije, da je bolgarsko vojno ministrstvo naročilo pri avstrijski tvornici Jurija Rotha 40 milijonov patronov.

* **Štatistika ruskih žrtev.** Ruski list „Perelom“ je priobčil štatistiko žrtev revolucije od februarja 1905. do novembra 1906. V tem času je bilo umorjenih in težko ranjenih 67 gubernatorjev in mestnih načelnikov, 372 policajev in policijskih častnikov, 347 policijskih agentov, 47 orožniških častnikov, 124 častnikov redne vojske in garde, 382 vojakov, 215 uradnikov, 53 duhovnikov, 72 trgovcev, 117 tvorničarjev, 72 bankirjev, skupno 2110 oseb. V tem času je pa bilo ubitih in ranjenih tudi 32.706 drugih oseb.

Vestnik.

Učiteljsko ljubljanske okolice naj se zbere 2. maja v „Narodnem domu“ ob pol 10. uri na prijateljski sestanek.

J. Gregorin.

Osebnost na Kranjskem. V začasni pokoj je šla učiteljica M. Škerjančeva v Zagorju, namešča jo suplent J. Hladnik. Učitelj v Toplicah-Zagorju, M. Pelko ima dopust suplera ga Josipina Hafnerjeva. Zaradi bolezni ima dvamesečni dopust Marija Pezdurjeva, učiteljica v Št. Vidu pri Zatičini, namešča jo provizorični učitelj Leo Pibrovc.

Na dvorazrednici v Smedniku je razpisano do 20. maja t. l. nadučiteljsko mesto. Prošnje na c. kr. okr. šol. svet v Kranju.

Umrl je v Vrtovinu Ivan Grželj, nadučitelj v p. B. i. p.!

Okrajna učiteljska skupščina za kranjski okraj se vrši dne 10. julija 1907 ob 10. uri dopoldne v Kranju v telovadnici c. kr. višje gimnazije. Poleg običajnih točk sta na dnevnem redu: 1. „Kako vzgajaj ljudska šola? Referent gosp. Fran Ivane, učitelj v Kranju. Ta referat dobe vsi člani skupščine izgotovljen do konca meseca maja t. l., da se morejo pripraviti na uspešno razpravo o predmetu. — 2. „Kako naj se obravnavajo šolske zamude?“ Referent gosp. Franc Luznar, nadučitelj na Primskovem. — To je menda prvi okraj, kjer ni treba vsemu učiteljsstvu izdelovati referatov. Ali bi ne mogli drugod posnemati tega zgleda?

Pridelovanje krme na Grmu. Kmetijska šola na Grmu je od vsega početka polagala največjo važnost na pridelovanje krme in jo je močno razširila v teku let, kakor je povzeti iz sledečih števil. Ko se je zavod na Grmu osnoval, je imela šola 16 ha njiv, 8 ha travnikov in 275 ha pašnikov,

skupaj 2675 ha njiv in travniščin. Danes ima šola 10 ha njiv in 1675 ha travnikov. Iz njiv se je nanovo napravilo 6 ha travnikov, dočim so se pašniki s skrbnim delom in dobrim gnojenjem tudi izpremenili v travnike. Prvotno razmerje med njivami in travniki se je tedaj močno izpremenilo in se pride-luje danes skoraj še enkrat toliko krme kot prej. Pa tudi na njivah se je pridelovanje krme močno razširilo, zakaj od 10 ha njiv so odločeni 4 ha za pridelovanje detelje, in sicer 2 ha za pridelovanje lucerne, 2 ha za setev mešanice, detelje in trave. Temu intenzivnemu pridelovanju krme je pripisati, da se je tudi živinoreja na zavodu močno povzdignila.

Izpod Krima nam pišejo: Učiteljsvo ljudske šole v Tomišlju je priredilo 14. aprila popoldne roditeljski sestanek, ki je bil jako dobro obiskan. Nadučitelj tovariš Ivo Trošt je razložil pomen takih sestankov, pozdravil navzoče očeta in matere ter zlasti poudaril: če se že učimo, kako izrežati lepo drevje, rediti plemenito govedo in izpopolnjevati konjerejo v naših krajih, zakaj bi se starši ne smeli pomeniti z učitelji, kako se izreza iz otrok dobre poštene ljudi. — Nato je učiteljica gđ. Marica Žgurjeva krasno govorila o pomenu ženskih ročnih del in njih koristi. Vsi navzoči so ji pritrdjevali na glas, zakaj povedala je toliko žalostnih primerov, da so se kar spogledovali možki in ženske, kako je pri hiši, kjer ne zna gospodinja rabiti šivanke. Nadučitelj je nato razpravljal o nekaterih glavnih napakah pri vzgoji otrok, in sicer si je privoščil za ta dan samo: laž, razvil svoje misli od laži na tatvino, kajenje šolskih otrok in nevarnost kakor tudi ogromna škoda po požarih, ki so večinoma vsi nastali po cigaretah mlečnozobih kadilcev. Končal je z najžalostnejšo posledico lažitvatino in tolovajstvom ter zabičil navzočim: „Pazite, odkod vam imajo o. roci denar!“ — Ljudje so rekli, da bilo treba take starše, ki ne store tega naznaniti sodišču. Vsi so obljubili, da zopet pridejo, kadar se priredi roditeljski sestanek.

Toplice pri Zagorju ob Savi. Prvi roditeljski večer, ki se je vršil v nedeljo, dne 14. t. m., ob pol 5. uri popoldne na topliški šestrazrednici, je uspel zares sijajno. Udeležilo se ga je okrog 500 poslušalcev večinoma staršev in drugih prijateljev šolstva. Med ogromno množico smo zapazili vso tukajšnjo inteligenco, kakor tudi več g. kolegov in gđ. kolegij iz litijskega in krškega okraja. — Gosp. nadučitelj Fr. Kozjak, je v kratkih, a izbranih in jedrnatih besedah pojasnil pomen takih sestankov in dal nekaj zdravih navodil v splošnem o vzgoji. Nato je c. kr. okr. šol. nadzornik Ljud. Stiasny predaval o potovanju po Francoskem. Ker je vse kraje, o katerih je govoril, prepotoval sam in jih sedaj nanovo poljudno oživel in ponazoril navzočemu občinstvu s skioptičnimi slikami, je bilo njegovo predavanje vseskozi živahno in zanimivo, in zato mu je vse zbrano občinstvo sledilo z največjo pozornostjo. Ob koncu se je občinstvo zadostno zahvaljevalo za tako izborno prirejen duševni užitek in izražalo željo, da bi se ponovilo še več takih večerov.

Izlake pri Zagorju ob Savi. V nedeljo, dne 21. t. m., se je zopet pokazalo, kako vztrajno napreduje učiteljsvo litijskega okraja, ko je g. F. Lužar, vodja enorazrednice v Št. Jurju-Izlakah, priredil prvi družinski sestanek, ki se je vršil ob polu 4. popoldne. — Dosedaj je bil tak večer prvič prirejen na enorazrednici in vendar je uspel kaj lepo. V prostorni restavracijski dvorani kopališča „Medija-Izlake“ se je zbralo do 200 mater in očetov ter drugih prijateljev napredujočega šolstva. Z veseljem smo med navzočimi zapazili tudi več g. tovarišev in gđ. tovarišic, ki so se tega sestanka udeležili iz sosednjih šolskih okolišev v prav lepem številu. — Gospod učitelj Mat. Pelko je navzočim razložil pomen takih sestankov in nato predaval o vzgoji. Občinstvo mu je sledilo z vidnim zanimanjem ter se mu ob koncu zahvalilo z burnim aplavzom in živio-klici. — Nato je gosp. šol. vodja Fortunat Lužar govoril o temi „Potovanje po Italiji“. Z živim opisovanjem in jasnimi pripovedovanjem o krasotah divne Italije je očaral vse navzoče. Vsi so z napeto pozornostjo sledili njegovim zares interesantnim izvajanjem, ki jih je podpiral s ponazorovanjem skioptičnih slik. — Po dvehurnem predavanju se je občinstvo zadovoljno razšlo, izražujoč željo, da bi se ponovilo še več takih prijetnih in zanimivih večerov.